

Detaljni izvedbeni nastavni plan za kolegij:
UVOD U BIOETIKU

Akadska godina: 2025./2026.

Studij: Biotehnologija i istraživanje lijekova

Kod kolegija: BIL 101 (65526)

ECTS bodovi: 3

Jezik na kojem se izvodi kolegij: hrvatski/engleski (po potrebi, u slučaju prisustva studenata – stranih državljana)

Nastavno opterećenje kolegija: 30 sati (15P + 15S)
Moguće je nastavu održavati i kao kombiniranu (nastava na daljinu do 40%).

Preduvjeti za upis kolegija: /

Nositelj kolegija i kontakt podaci:

Titula i ime: nasl.prof.dr.sc. Iva Sorta-Bilajac Turina, dr.med., univ.mag.med., spec.
javnozdravstvene medicine, naslovni redoviti profesor u trajnom izboru

Adresa: Odjel za javno zdravstvo, Nastavni zavod za javno zdravstvo PGŽ
Katedra za zdravstvenu ekologiju, Medicinski fakultet Sveučilišta u Rijeci
Krešimirova 52a, 51000 Rijeka

Mob: 091/4712837

E-mail: sorta.iva@gmail.com, iva.sorta@uniri.hr, iva.sorta-bilajac@zzjzpgz.hr

Izvođač na kolegiju i kontakt podaci:

Titula i ime: nasl.izv.prof.dr.sc. Morana Brkljačić, dr. med., spec. kliničke radiologije

Adresa: Opatijska 47, 51000 Rijeka (kućna adresa)
Riva 8, 51000 Rijeka – Specijalna bolnica AGRAM (poslovna adresa)

Mob: 091/5478513

E-mail: morana_brkljacic@yahoo.co.uk, morana.brkljacic@agram-bolnica.hr

Vrijeme konzultacija: Konzultacije putem E-maila.

Izvođači i nastavna opterećenja:

nasl.prof.dr.sc. Iva Sorta-Bilajac Turina, dr.med., univ.mag.med. (3P+0S x 1 grupa)

nasl.izv.prof.dr.sc. Morana Brkljačić, dr. med. (12P+15S x 1 grupa)

Obavezna literatura:**Knjige, poglavlja u knjizi:**

1. Van Rensselaer Potter: Bioetika - most prema budućnosti (odabrana poglavlja). Rijeka: Medicinski fakultet Rijeka, Katedra za društvene znanosti, Hrvatsko društvo za kliničku bioetiku, Hrvatsko bioetičko društvo, Međunarodno udruženje za kliničku bioetiku; 2007.
2. Šegota I. Nova medicinska etika (bioetika), kompendij (odabrana poglavlja). Rijeka: Medicinski fakultet Rijeka; 2000.
3. Aramini M. Uvod u bioetiku (odabrana poglavlja). Zagreb: Kršćanska sadašnjost; 2009.
4. Čović A, Gosić N, Tomašević L (ur). Od nove medicinske etike do integrativne bioetike (odabrana poglavlja). Zagreb: Pergamena/Hrvatsko bioetičko društvo; 2009.
5. UNESCO i bioetika, zbirka osnovnih dokumenata. Center for Ethics and Law in Biomedicine; 2008.
6. Carmi A, Turković K, Roksandić Vidlička S (ur). Informirani pristanak. Zagreb: Jedinica UNESCO katedre za bioetiku i pravo Sveučilišta u Zagrebu; 2009.
7. Sorta-Bilajac I. Informirani pristanak u UNESCO-ovim bioetičkim dokumentima. U: Turković K, Roksandić Vidlička S, Maršavelski A (ur). Hrestomatija hrvatskoga medicinskog prava. Zagreb: Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu – Biblioteka Udžbenici; 2016: str. 567-71.
8. Šegota I. Informed Consent. Bioetički svesci br. 20. Rijeka: Katedra za društvene znanosti, Medicinski fakultet Sveučilišta u Rijeci; 1999.
9. Šegota I. Privatnost kao bioetički pojam. Bioetički svesci br. 2. Rijeka: Katedra za društvene znanosti, Medicinski fakultet Sveučilišta u Rijeci; 1999.
10. Sorta-Bilajac I. Kliničke etičke konzultacije. Autorizirano predavanje (Nastavni materijal - Odobreno od Fakultetskog vijeća Medicinskog fakulteta u Rijeci dana 28. 02. 2012. Klasa: 003-06/12-02/77; Ur. broj: 2170-24-01-12-1).
11. Sorta-Bilajac I. Bioetičke konzultacije: između pravne nedorečenosti i stvarne potrebe (primjer KBC-a Rijeka). U: Turković K, Roksandić Vidlička S, Maršavelski A., ur. Hrestomatija hrvatskoga medicinskog prava. Zagreb: Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu – Biblioteka Udžbenici; 2016: str. 333-45.
12. Sorta-Bilajac I, ur. Bioetika i medicinsko pravo: Zbornik radova 9. bioetičkog okruglog stola (BOSR9) Rijeka, 2008 (odabrana poglavlja). Rijeka: Medicinski fakultet Sveučilišta u Rijeci, Katedra za društvene znanosti; 2009.
13. Brkljačić M, Šamija M, Belev B, Strnad M, Čengić T, ur. Palijativna medicina: temeljna načela i organizacija; klinički pristup terminalnom bolesniku; medicinska etika (odabrana poglavlja). Zagreb, Rijeka: Markulin d.o.o., Sveučilište u Rijeci, Zaklada onkologija; 2013, str. 308-19. (Nastavni materijal - Odlukom Povjerenstva za izdavačku djelatnost Sveučilišta u Rijeci, Klasa 602-09/13-01/09; Ur. broj: 2170-57-05-13-3).
14. Sorta-Bilajac I. Od eutanazije do distanzije (odabrana poglavlja). Rijeka: Medicinski fakultet Sveučilišta u Rijeci, Katedra za društvene znanosti; 2005.
15. Pelčić G. Bioetika i transplantacija organa (odabrana poglavlja). Rijeka: Medicinski fakultet Sveučilišta u Rijeci, Katedra za društvene znanosti; 2006.
16. Mićović V, Sorta-Bilajac Turina I, Malatestinić Đ. Personalized Medicine and Public Health. In: Bodiroga-Vukobrat N, Rukavina D, Pavelić K, Sander GG, eds. Personalized Medicine – A New Medical and Social Challenge. Springer International Publishing AG Switzerland: 2016, p. 81-93.

Znanstveni i stručni radovi:

1. Potter VR. Bioethics, the Science for Survival. *Perspect Biol Med* 1970;14:127-153.
2. Jonsen AR. The birth of bioethics. *Hastings Cent Rep* 1993; 23(6):S1-S4.
3. Sorta-Bilajac Turina I, Brkljačić M, Grgas-Bile C, Gajski D, Racz A, Čengić T. Current perspectives of Potter's global bioethics as a bridge between clinical (personalized) and public health ethics. *Acta Clinica Croatica* 2015;54(4):509-15.
4. Sorta-Bilajac Turina I, Brkljačić M, Čengić T, Ratz A, Rotim A, Bašić Kes V. Clinical ethics in Croatia: an overview of education, services and research (an appeal for change!). *Acta Clinica Croatica* 2014;53:166-75.
5. Sorta-Bilajac Turina I. Potterova „globalna“ bioetika kao odgovor na potrebu za „specijalnom“ etikom u javnom zdravstvu. *Hrvatski časopis za javno zdravstvo* 2017;13(50):6-13.
6. Sorta-Bilajac I, Baždarić K, Brozović B, Agich GJ. Croatian Physicians' and Nurses' Experiences with Ethical Issues in Clinical Practice. *The Journal of Medical Ethics* 2008;34:450-5.
7. Sorta-Bilajac I, Baždarić K, Brkljačić Žagrović M, Jančić E, Brozović B, Čengić T, Čorluka S, Agich GJ. How Nurses and Physicians Face Ethical Dilemmas – the Croatian Experience. *Nursing Ethics* 2011;18(3):341-55.
8. Vozila S, Sorta-Bilajac I. Etičke dileme zdravstvenih djelatnika u primarnoj zdravstvenoj zaštiti i percepcija sustava bioetičke potpore. *Sestrinski glasnik* 2011; 16(1-2):25-30.
9. Sorta-Bilajac I. Informirani pristanak – konceptualni, empirijski i normativni problemi. *Medicina Fluminensis* 2011;47(1):37-47.
10. Sorta-Bilajac Turina I, Šupak Smolčić V. Informed Consent in Croatian Clinical Laboratory Practice – Current Issues and Future Perspectives. *Acta clinica Croatica* 2019;58(3):497-507.
11. Sorta-Bilajac I. Bioetičke konzultacije. *Medicina* 2008;44(2):135-45.
12. Sorta-Bilajac Turina I. O medicinskim etičkim povjerenstvima. U: Ivanišević G, ur. *Medicinska etička povjerenstva u Hrvatskoj. Knjiga izlaganja na XI. proljetnom simpoziju medicinske etike Hrvatskoga liječničkog zbora*; 09.06.2011; Zagreb, HR. Zagreb: Hrvatski liječnički zbor; 2011. str. 9-20.
13. Sorta-Bilajac Turina I, Glibotić Kresina H, Gašparović Babić S, Janković S, Kresina S, Brkljačić M. (Dis)organization of Palliative care as a Potential Quality-of-Life issue in the senior Population – Croatian Experiences. *Collegium Antropologicum* 2015;39(2):469-73.
14. Čengić T, Brkljačić M, Sorta-Bilajac Turina I, Čorluka S, Mavrinac M, Rotim A, Kolundžić R, Racz A. Can Croatian Medicine do Without Palliative Medicine? – Study Investigating the Need for Formal Education. *Collegium Antropologicum* 2013;37(4):1133-7.
15. Sorta-Bilajac I, Brkljačić Žagrović M. Palijativna skrb u Hrvatskoj na pragu ulaska u Europsku uniju: medicinsko-pravni i medicinsko-etički osvrt. *Medicina Fluminensis* 2012;48(2):131-41.
16. Brkljačić M, Mavrinac M, Sorta-Bilajac I, Bunjevac I, Čengić T, Golubović V, Štutić A. An Increasing Older Population Dictates the Need to Organize Palliative Care and Establish Hospices. *Collegium Antropologicum* 2009;33(2):473-80.
17. Brkljačić M. Bioetika i bioetički aspekti palijativne medicine. *Medicina Fluminensis* 2008;44(2):146-151.
18. Brkljačić Žagrović M. Palijativna medicina – spoj stručne humane skrbi za terminalno oboljele i medicinske etike. *Acta Medica Croatica* 2010;64(4):235-310.
19. Sorta-Bilajac I, Šegota I. Is there a death with dignity in today's medicine? *Journal international de bioéthique* 2010;21(4):149-56.

20. Sorta-Bilajac I, Brkanac D, Brozović B, Baždarić K, Brkljačić M, Pelčić G, Golubović V, Šegota I. Influence of the "Rijeka Model" of Bioethics Education on Attitudes of Medical Students towards Death and Dying – A Cross Sectional Study. *Collegium Antropologicum* 2007;31(4):1151-7.
21. Sorta-Bilajac I, Pessini L, Dobrila-Dintinjana R, Hozo I. Dysthanasia: The (Il)legitimacy of Artificially Postponed Death. *Medical Archives* 2005;59:199-202.
22. Mustedanagić A, Sorta-Bilajac I. Povijest pobačaja. *Primaljski vjesnik* 2011;10:39-41.
23. Tomašević L, Pelčić G. Etičko-kršćanski stavovi o transplantaciji organa. *Služba Božja* 2008;48 (3):229-260.
24. Sorta-Bilajac I, Sorta J. Primjena teorije komunikacije Paula Watzlawicka na praksu komuniciranja u medicini i zdravstvu. *JAHHR - godišnjak Katedre za društvene i humanističke znanosti u medicini Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci* 2013;4(7):583-90.
25. Brkljačić M. Etički aspekti komunikacije u zdravstvu. *Medicina Fluminensis* 2013;49(2):136-43.
26. Mohorić S, Anić I, Gašparović Babić S, Glibotić Kresina H, Sorta-Bilajac Turina I. Obilježavanje 75 godina osnutka Svjetske zdravstvene organizacije: osvrt na mjesto i ulogu Andrije Štampara – „balkanskog medvjeda“ i pokretača riječke javnozdravstvene povijesti. *Medicina Fluminensis* 2023; 59(3):265-72.

Preporučena dodatna literatura (izborna):**Knjige, poglavlja u knjizi:**

1. Čović A. Etika i bioetika (odabrana poglavlja). Zagreb: Pergamena; 2004.
2. Gosić N. Bioetika in vivo (odabrana poglavlja). Zagreb: Pergamena; 2005.
3. Post SG, ur. *Encyclopedia of Bioethics* (odabrana poglavlja). 3rd ed. New York: Macmillan Reference USA; 2004.
4. Kuhse H, Singer P. *Bioethics: an Antology* (odabrana poglavlja). Oxford: Blackwell Publishers Ltd; 2002.
5. Holland S. *Bioethics - a Philosophical Introduction* (odabrana poglavlja). Cambridge: Polity Press; 2003.
6. Diamond EF. *A Catholic Guide to Medical Ethics* (odabrana poglavlja). Palos Park: The Linacre Institute; 2001.
7. Pence GE. *Classic Cases in Medical Ethics* (odabrana poglavlja). New York: McGraw-Hill; 1990.
8. UNESCO. *Bioethics Core Curriculum*. Paris: Division of Ethics of Science and Technology – Sector for Social and Human Sciences; 2008.
9. Beauchamp TL, Childress JF. *Principles of Biomedical Ethics* (odabrana poglavlja). 5th ed. New York: Oxford University Press; 2001.
10. Craig P, Middleton CL, O'Connell LJ. Etički komiteti. Zagreb: Pergamena; 1998.
11. Boročević A, Lang S, ur. *Javno zdravstvo, etika i ljudska prava* (odabrana poglavlja). Zagreb: Sveučilište u Zagrebu, Medicinski fakultet, Škola narodnog zdravlja „Andrija Štampar“, 2010.
12. Nuffield Council on Bioethics. *Public Health – ethical issues* (odabrana poglavlja). Nuffield Council on Bioethics: London, 2007.
13. European Science Foundation (ESF) (2012) *Forward look: Personalised medicine for the European Citizen* (odabrana poglavlja). ESF, Strasbourg cedex.
14. Thomasma DC, Kushner T, ur. *Birth to Death – Science and Bioethics* (odabrana poglavlja). Cambridge: Cambridge University Press; 1999.
15. Pessini L. *Distanzacija: do kada produžavati život* (odabrana poglavlja)? Rijeka: Adamić, Medicinski fakultet u Rijeci, Hrvatsko bioetičko društvo, Teologija u Rijeci; 2004.
16. Matulić T. *Medicinsko prevrednovanje etičkih granica* (odabrana poglavlja). Zagreb: Glas Koncila; 2011.
17. Škrobonja A, Muzur A, Rothschild V, ur. *Povijest medicine za praktičare* (odabrana poglavlja).

Rijeka: Adamić; 2003.

18. Sorta-Bilajac Turina I. Od Hipokratove zakletve do Hipokratove dijete. U: Štalić Z, ur. 100 (i pokoja više) crtica iz znanosti o prehrani. Zagreb: Hrvatsko društvo prehrambenih tehnologa, biotehnologa i nutricionista; 2013: 120-1.
19. Simonić A. Tragovima znanja u budućnost. Quo vadis scientia? Rijeka: Sveučilište u Rijeci; 2001.

Znanstveni i stručni radovi:

1. Sorta-Bilajac Turina I. Koliko smo zdravstveno pismeni? Budite i vi ambasadori zdravlja. Narodni zdravstveni list 2024;774-775:12-13.
2. Sorta-Bilajac Turina I. Zdravstvena i medijska pismenost u doba korone. Narodni zdravstveni list 2020;726-727:25-6.
3. Sorta-Bilajac Turina, I. Zdravstvena pismenost. Narodni zdravstveni list 2014;656-657:13-4.
4. Sorta-Bilajac Turina I, Lazarević Rukavina I, Pugel S, Fistić I, Baždarić K. Unaprjeđenje zdravstvene pismenost učenika osmih razreda o reproduktivnom zdravlju – prikaz radionice „Komunikacija, emocije, spolnost“. Medicina Fluminensis 2019;55(1):79-88.
5. Sorta-Bilajac Turina I, Malatestinić Đ. Procjena reproduktivnog zdravlja školske djece u Hrvatskoj za školsku godinu 2015./2016. Acta Med Croatica 2018;72:207-20.
6. Staraj Bajčić T, Sorta-Bilajac Turina I, Baždarić K. Percepcija rizika od spolnih bolesti i HIV-a, kiberohondrija i zdravstvena pismenost u doba pandemije COVID-19. Infektološki glasnik 2020;40(4):129-133.
7. Staraj Bajčić T, Sorta-Bilajac Turina I, Lucijanac M, Sinozic T, Vuckovic M, Baždarić K. Cyberchondria, Health Literacy, and Perception of Risk in Croatian Patients with Risk of Sexually Transmitted Infections and HIV—A Cross-Sectional Study. Epidemiologia 2024;5:525–538.
8. Dabo I, Škokić I, Vivat B, Belac-Lovasić I, Sorta-Bilajac Turina I. Spiritual Well-Being for Croatian Cancer Patients: Validation and Applicability of the Croatian Version of the EORTC QLQ-SWB32. International Journal of Environmental Research and Public Health. 2021; 18(22):11920.
9. Dabo I, Vival B, Belac Lovasić I, Sorta-Bilajac Turina I. Spirituality and Quality of Life in Cancer Patients. Formosan Journal of Medical Humanities 2021; 22 (1-2): 31-7.
10. Sorta-Bilajac I. Indian Bioethics: the Issue of Female Foeticide and Infanticide. A Sikh Perspective. Ethics & Politics 2004;6. Preuzeto sa: URL: http://www2.units.it/~etica/2004_2/SORA-BILAJAC.htm
11. Šegota I, Sorta-Bilajac I. Bioethics and the Demands of Jehovah's Witnesses for bloodless Treatment. The Journal of Japan Society for Clinical Anesthesia 2006;26:315-20.
12. Šuljić P, Sorta-Bilajac Turina I, Sesar Ž, Šuljić U, Džakula A, Bilajac L, Vitale K, Mićović V. Health status, lifestyle, use of health services, social capital and life satisfaction as predictors of mental health - comparative analysis of women that receive and do not receive public assistance in Croatia. Psychiatria Danubina, 2018;30(4):421-32.
13. Brkljačić M, Jelić B, Sorta-Bilajac Turina I. Stress at the working place as a cause of burnout syndrome of nurses and technicians. Formosan Journal of Medical Humanities 2021; 22 (1-2): 17-24.
14. Sorta-Bilajac I, Muzur A. The Nose between Ethics and Aesthetics: Sushruta's Legacy. Otolaryngology - Head and Neck Surgery 2007;137(5):707-10.
15. Sorta-Bilajac I, Juretić M, Muzur A. Bioethics of Appearance and the Quality of Life Issue: Who Makes the Decision? Otolaryngology-Head and Neck Surgery 2006;134:351-2.
16. Slivšek G, Mijač S, Brstilo-Čičković M, Brstilo N, Karić M, Lončarek K, Sorta-Bilajac Turina I, Čoklo M, Vitale K. Bioethics in Sport. Zdravniški vestnik 2024; 93 (7–8): 1-12.
17. Brkljačić Žagrović M, Brkljačić Beg S, Mavrinac M, Sorta-Bilajac Turina I, Bunjevac I, Čengić T. Može li suvremeni sport bez svoje etike? – potreba za sustavnom edukacijom. JAHR - godišnjak Katedre za društvene i humanističke znanosti u medicini Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci 2011;2(3):93-110.

18. Brkljačić M. Etika sporta. *Medicina Fluminensis* 2007;43(3):230-235.
19. Šegota I, Sorta-Bilajac I. Bioetika i novinarstvo. 2. međunarodni znanstveni skup „Dubrovački medijski dani“: EU medijski standardi i naša stvarnost. Sveučilište u Dubrovniku, Dubrovnik, Hrvatska, 09.-11. 11. 2006. *Medianali* (međunarodni znanstveni časopis za pitanja medija, novinarstva, masovne komunikacije i odnosa s javnostima) 2007;1:179-94.
20. Sorta-Bilajac Turina I. Krajobraz u službi zdravlja. U: Gojević I, Vranek J, Majdak AM, ur. Konferencija „Krajobraz i zdravlje“ povodom 6. međunarodnog dana krajobraza Vijeća Europe. Zbornik radova; 27.-28.10.2022; Zagreb, HR: Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine, Zavod za prostorni razvoj; 2022. str. 42-8.

Napomena: Nastavni materijal za kolegij (udžbenik) je u pripremi. Stoga će svi materijali definirani kao obavezna ili izborna literatura studentima biti dostupni za preuzimanje u digitalnom obliku. Studentima će tijekom izvođenja kolegija biti dostupna sva predavanja u digitalnom obliku.

Opis predmeta (sažetak i ciljevi kolegija):

U okviru sadržaja kolegija obrađuju se tematske cjeline koje omogućuju studentima da – kao budući znanstvenici i stručnjaci – steknu uvid u problematiku novih etičkih pitanja u biomedicini i zdravstvu, te pripadajućem znanstveno-istraživačkom radu, nastalih zbog sve većeg napretka biomedicine i pripadajuće tehnologije. Stoga je definiranje i upoznavanje s profesionalno-etičkim i pravnim standardima vlastite profesije, odnosno priprema i osposobljavanje studenata za samostalno, odgovorno i kreativno donošenje etički i pravno utemeljenih odluka u budućem profesionalnom radu temelj njihova daljnjeg bavljenja vlastitom strukom. Sveobuhvatni je cilj kolegija osnaživanje percepcije medicinske etike i medicinskog prava kao integralnih sastavnica biotehnoloških i srodnih znanosti (*Life Sciences*) i neophodnog okvira za profesionalno postupanje i rješavanje etičkih pitanja u sustavu biomedicine i zdravstva i srodnim sustavima – okviru njihova budućeg profesionalnog rada.

Ciljevi:

- Usvajanje znanja o kulturno - civilizacijskim postignućima, njihovom utjecaju na razvoj medicinske znanosti i prakse, te o utjecaju tehničkih i znanstvenih postignuća na moral i etiku u medicini kroz povijest;
- Stjecanje znanja o interdisciplinarnom i dijaloškom pristupu bioetičkim pitanjima i problemima; osposobljenost za iznošenje i argumentiranje stavova o različitim etičkim, sociološkim, političkim, pravnim, religijskim i drugim čimbenicima, relevantnim za proces donošenja odluka; osposobljenost za etičko odlučivanje, s posebnim naglaskom na etičke teorije, principe i pravila; prepoznavanje adekvatnih metodoloških pristupa u rješavanju bioetičkih dilema;
- Razumijevanje odnosa: znanost (medicina/biotehnologija) – (bio)etika;
- Usvajanje moralno-pravnog obrasca profesionalnog ponašanja kroz modele i preuzimanje uloga u edukativnim i stvarnim slučajevima;
- Osposobljavanje studenata za prepoznavanje i rješavanje medicinsko-etičkih problema u
biotehnologiji i biomedicini i zdravstvu stjecanjem vještina:
poznavanja međuljudskih odnosa,
razumijevanja procesa,
etičko-pravne procjene.

Ishodi učenja:

Demonstrirati sposobnost rješavanja medicinsko-etičkih problema.

Demonstrirati sposobnost etičke procjene, analize, diskusije, debatiranja i rješavanja konflikata.

Demonstrirati sposobnost razumljivog iznošenja kompleksnih znanstvenih i stručnih koncepata.

Detaljni sadržaj kolegija (teme/naslovi predavanja, seminara i vježbi):**A. Predavanja (3h svako predavanje):****P1.**

Uvod u kolegij

Prezentacija i odabir tema za esej, način izrade eseja, raspored studentskih izlaganja

Razvoj etičke misli u medicini kroz povijest

Molitve, zakletve i pravila u medicinskoj etici

Kodeksi i deklaracije u medicinskoj etici

P2.

Nastanak i razvoj bioetike – analiza ključnih događaja

Glavni čimbenici etičkog odlučivanja

Etičke teorije, principi i pravila

Etika vrline

Metode etičkog odlučivanja

Bioetičke konzultacije

P3.

Uvod u medicinsko pravo

Analiza deontoloških utemeljenja struke

Privatnost i povjerenje

Liječnička-medicinska-zdravstvena tajna

Medicinski podatak

Informirani pristanak (*Informed Consent / Choice*)

P4.

Bioetika reprodukcije – od pobačaja do MPO

Bioetika i transplantacija

Bioetička klasifikacija smrti i umiranja

Palijativna medicina

P5.

Etika javnog zdravstva

Personalizirana medicina (i javno zdravstvo)

Neki elementi etike ekologije

Laboratorijske životinje

Osvrt na aktualna događanja u sustavu biomedicine i zdravstva

B. Seminari (3h svaki seminar):

S1.-S5. Izlaganja studentskih eseja uz PPT

Obveze, način praćenja i vrednovanje studenata:

Studenti su obavezni redovito pohađati nastavu i dolaziti pripremljeni na skupne seminare. Tolerira se 30 % odsustva od ukupnog broja nastavnih sati. Izlaganje seminarskog rada preduvjet je pristupanja završnom ispitu.

Aktivnost		Pojašnjenje	Broj bodova
Prisustvo na nastavi		Od ukupno 30 sati nastave (15P+15S) tolerira se do 30% (9 sati) izostanka, pri čemu se ostvaruje max 9 bodova, a svaki sat izostanka boduje s -1.	9 %
Esej	usmeno izlaganje	1. pridržavanje vremena od max 15 minuta (max 2 boda) 2. pripremljenost izlaganja (max 20 bodova) 3. odgovaranje na pitanja (max 8 bodova)	30 %
	pismena verzija rada	1. formalni elementi (max 2 boda) 2. jasnoća i način obrade teme (max 12 bodova) 3. zaključak/osobni osvrt na temu (max 10 bodova) 4. literatura (max 5 bodova) 5. poštivanje rokova (max 2 boda)	31 %
Završni ispit		Završni je ispit koncipiran kroz 10 pitanja. Svako pitanje sastoji se od ponuđenih pet odgovora, od kojih studenti trebaju prepoznati tri točna. Svako pitanje nosi 3 boda.	30%
UKUPNO			100%

Ispitni rokovi:

1. ispitni rok održat će se 17.04.2026. u 18.00 sati u O-030
2. ispitni rok održat će se u svibnju prema dogovoru sa studentima
3. ispiti rok održati će se u lipnju prema dogovoru sa studentima
4. ispitni rok održati će se u rujnu prema dogovoru sa studentima

Formiranje ocjene (prema Pravilniku o studijima Sveučilišta u Rijeci):

Tijekom kontinuirane nastave studenti mogu steći maksimalno 70% ocjenskih bodova, a na završnom ispitu 30%. Studenti koji su tijekom kontinuiranog dijela nastave ostvarili:

- od 0 do 34,9% ocjenskih bodova ne mogu pristupiti završnom ispitu
- više od 35% ocjenskih bodova mogu pristupiti završnom ispitu.

Prema postignutom ukupnom broju ocjenskih bodova dodjeljuju se sljedeće konačne ocjene:

Postotak usvojenog znanja i vještina	ECTS ocjena	Brojčana ocjena
90% do 100%	A	Izvrstan (5)
75% do 89,9%	B	Vrlo dobar (4)
60% do 74,9%	C	Dobar (3)
50% do 59,9%	D	Dovoljan (2)
0% do 49,9%	F	Nedovoljan (1)

Konačna ocjena je zbroj bodova ostvarenih tijekom nastave i bodova ostvarenih na završnom ispitu, a prolazne ocjene su izvrstan (5), vrlo dobar (4), dobar (3) i dovoljan (2).

Raspored nastave:

Datum	Grupa	Vrijeme	Broj sati nastave	Mjesto	Oblik nastave	Izvođač
24.3.	svi	15,00 – 17,15	3	O-030	P1	Iva Sorta-Bilajac Turina
27.3.	svi	15,00 – 18,00	4	O-030	P2	Morana Brkljačić
31.3.	svi	15,00 – 18,00	4	O-030	P3	Morana Brkljačić
3.4.	svi	17,00 – 20,00	4	O-030	P4	Morana Brkljačić
7.4.	svi	15,00 – 18,00	4	O-030	P5	Morana Brkljačić
10.4.	svi	15,00 – 18,00	4	O-030	S1, S2	Morana Brkljačić
14.4.	svi	15,00 – 18,00	4	O-030	S3, S4	Morana Brkljačić
17.4.	svi	15,00 – 17,15	3	O-030	S5	Morana Brkljačić
17.4.	svi	18,00 – 19,00	1	O-030	Završni ispit	Morana Brkljačić

Dodatne informacije:**Teme za esej (napomena: studenti mogu predložiti i vlastitu temu)**Povijest medicinske etike i bioetike

Analiza Hipokratove zakletve – povijesni i aktualni doseg

Nacistička medicina

Analiza i značenje Nürnberškog kodeksa

Veliki bioetički skandali

Povijest medicinske etike u Hrvatskoj: Josip Dešković

Medicinsko-etičko-pravni aspekti

Liječnička tajna kroz povijest

Informirani pristanak

Analiza deontoloških utemeljenja struke – komore i kodeksi

Etička povjerenstva

Etička pitanja kraja života

Povijesno poimanje smrti u različitim kulturama

Eutanazija

Distanzija

Palijativna medicina terminalno oboljelih pacijenata i ortotanzija

Bol kao etičko pitanje

Etička pitanja početka života

Pobačaj

Surogat majčinstvo

Etička pitanja u postupcima i posljedicama odabira spola djeteta

Genetičko savjetovanje

Reproduktivno kloniranje kao etičko pitanje

Transplantacija

Pogled u povijest

Darivanje organa – Hrvatska donorska mreža

Etička pitanja u ksenotransplantaciji

Medicina, etika, religija

Kršćanska etika i svetost života u suvremenim bioetičkim raspravama

Jehovini svjedoci i pitanje odbijanja transfuzije krvi

Islam kao uporište etičkog djelovanja u medicini i bioetici

Budizam i odnos prema liječenju

Alternativna medicina u suvremenom društvu

Etika javnog zdravstva

Preraspodjela resursa

Zdravlje za sve!?

Cijepljenje kao etičko pitanje

Personalizirana medicina

Etika ekologije

Laboratorijske životinje

Bioetika i sport

Bioetika i AI

Etički izazovi umjetne inteligencije u medicini

Mole se svi studenti da se odazovu vrednovanju kvalitete nastavnog rada nastavnika i suradnika kako bi se na temelju procjena i sugestija mogla unaprijediti nastava na ovom kolegiju. Vrednovanje nastave putem ISVU sustava provodi se aplikacijom „studomat“ na obrascu definiranom na razini Sveučilišta u Rijeci, a rezultati su anonimni. Više informacija o svim aspektima ovog procesa možete pronaći u Priručniku za kvalitetu studiranja Sveučilišta u Rijeci.

Akadska čestitost

Studenti su dužni poštovati načela akademske čestitosti te se upućuju na dokumente Sveučilišta u Rijeci: *Etički kodeks Sveučilišta u Rijeci* te *Etički kodeks za studente*.